Proletari din toate țările uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

* Anul VII nr. 84 (540) ★ miercuri 17 octombrie 1956 ★ 4 pag. 15 bani!

CINE A GREȘIT?

Acum o săptămînă a sosit în redacția noastră o scrisoare. Ne-a scris-o președintele unui detașament.

„Sînt foarte necăjit, dragă redacție! Toată lumea zice că eu sînt vinovat. Eu cred însă că... dar să-ți povestesc despre ce e vorba:

In toamna trecută, la adunarea de alegeri, am fost propus în colectivul de conducere al detașamentului. Colegii mei spuneau că eu învăț cel mai bine din clasă și că tocmai asemenea băieți trebuie să stea în fruntea detașamentului.

Sincer vă spun, m-am bucurat mult că s-au gîndit la mine. Totuși, în sinea mea, mi-am dat seama că eu n-am să mă pricep să duc cum trebuie munca asta. Știți, mie-mi place să citesc, să învăț, dar să organizez anumite acțiuni nu mă pricep deloc. Le-am spus asta băieților. N-au vrut să mă creadă. M-au ales totuși. Apoi colectivul de conducere m-a ales președinte. Invăț doar cel mai bine din clasă!

Ce s-a întîmplat pe urmă? O dată am vrut să organizez o adunare. Citisem o carte foarte interesantă despre o călătorie în lumea atomului. I-am făcut rezumat, așa cum m-am priceput, și-am vrut să-l citesc băieților. La adunare n-au venit decît cîțiva, care nici măcar n-au ascultat. Altă dată, am vrut să facem o călătorie pe hartă spre Antarctida. Am citit mult pentru asta, dar iarăși nu m-au ascultat băieții.

Ce mai, cîteva excursii, unele adunări în care au fost criticați cei care nu învață bine, iată cam tot ceea ce a făcut detașamentul nostru.

Acum, toți băieții zic că eu sînt vinovat că detașamentul nostru n-a avut activitate! Doar eu le-am spus de la început că n-am să mă pricep!".

★

Băiatul care ne-a trimis scrisoarea de mai sus a fost sincer cu noi, așa cum sincer a fost și cu colegii săi. Tocmai de aceea scrisoarea de mai sus are marele merit de a dezvălui felul cum se fac în unele unități de pionieri alegerile colectivelor de conducere. Așa cum atunci cînd vrei să afli subiectul unei propozițiuni pui întrebarea: „Cine face lucrarea?", tot așa și pionierii din aceste unități pun întrebarea: „Cine învață cel mai bine?" Și cine „răspunde" la întrebare, acela este ales în colectiv.

Cum se vede însă, aceasta nu este suficient. Pe lîngă faptul că învață bine, cei aleși în colectiv trebuie să fie băieți cu multă inițiativă, veseli, inimoși, pricepuți să facă o treabă ca asta. E mai bine să alegem în colectiv băieți care nu învață excepțional, dar care se pricep să organizeze activități interesante, decît să alegem pe cei care învață „cel mai bine" dar le lipsește inițiativa, vioiciunea.

Tocmai de asta noi socotim că băiatul care ne-a trimis scrisoarea de mai sus nu e vinovat de slaba activitate a detașamentului său. E vinovat detașamentul care l-a ales

AM FOST ALEASĂ DIN NOU

La adunarea de alegeri a detașamentului nostru n-a lipsit nici un pionier. După darea de seamă, în care s-au arătat realizările muncii detașamentului, pionierii au discutat activitatea de anul trecut, criticînd pe colegii care nu învață sau sînt indisciplinați.

Am fost foarte emoționată cînd pionierii au discutat despre mine și mi-au arătat că nu sînt destul de energică. Mă voi gîndi mai mult la asta și cred că și în activitatea detașamentului se va cunoaște.

Gina ORLOV
președinta det. 10 cl. a IV-a
Școala de 7 ani nr. 1
Petroșani

PE CEI MAI BUNI COLEGI

Și în unitatea de pionieri de la Școala medie mixtă din orașul Cîmpulung Moldova, alegerile sînt în toi. Deunăzi, pionierii detașamentului nr. 5 au ținut adunarea pentru a alege pe cei mai buni colegi în colectivul de conducere. Pionierii celor trei grupe au luat cuvîntul, au discutat în jurul dării de seamă, au făcut multe propuneri pentru planul de muncă. Noii aleși au făgăduit că vor munci în așa fel ca detașamentul lor să devină fruntaș.

Instructor superior **Alexandru BALAS**
Școala medie mixtă Cîmpulung-Moldovenesc

ȘTIRI

• De curînd, în clasa a VI-a a Școlii mixte nr. 10 din Arad, s-au terminat adunările de alegere a președinților de grupă.

Acum pionierii se pregătesc pentru alegerea președintelui de detașament și a colectivului de conducere. Ei au hotărît să aleagă ca președinte de detașament pe cel mai bun dintre colegii lor, disciplinat, cu multă inițiativă și bun la învățătură.

• In cinstea alegerilor de detașamente și la chemarea Ocolului Silvic din comuna Seleiș, raionul Gurahonț, pionierii au cules peste 700 kg, castane sălbatice.

Au mai strîns și 500 de kg. pere sălbatice din care vor scoate sămînța și o vor da pepinierelor pomicole din raion.

Cei trei

Deunăzi, la Școala de 7 ani din comuna Costești, raionul Buzău, a avut loc alegerea colectivului de conducere al detașamentului din clasa a VI-a. Imediat după adunare, noi am luat un interviu alegătorilor despre cei pe care i-au ales. Iată ce ne-au spus pionierii:

DOBRE MARIA: „Filip Constantin, pe care l-am propus, este un băiat foarte bun. Pe mine m-a ajutat adesea la lecții, mai ales la matematică, unde, într-o vreme luam note foarte proaste".

COMAN: „Să vedeți ce frumos se poartă cu colegii săi și cu părinții! Eu știu și cum se poartă acasă".

MOCANU NICULINA: „Vă rog să adăugați, tovarășe reporter, că eu l-am votat, însă într-un rînd am fost foarte supărată pe el. Venea fără cravată la școală. Dar l-am luat într-o zi la rost"...

CONSTANTIN FILIP

Dar despre Preotoiu Gheorghe, cel de-al doilea ales, ce părere aveți?

FILIP VICTOR: „Eu vă spun cinstit că nu l-aș fi votat pe Gheorghe din pricina 2-lui pe care l-a luat la geometrie. Ce fel de membru în colectivul de conducere al detașamentului (poate chiar președinte de detașament) poate fi el cu un 2?"

Proteste generale la adresa lui Gheorghe.

MAI MULȚI PIONIERI: „Tovarășe reporter, lucrurile nu stau chiar așa. In primul rînd, Predoiu și-a îndreptat nota proastă. In al doilea rînd, a fost ceva cu totul întîmplător... s-a zăpăcit, nu știu ce-a avut. Priviți în catalog. Are numai note bune. Apoi e energic și și-a îndeplinit sarcinile cît timp a fost președinte".

Pe tovarășa Zahiu Alexandrina, instructoare de detașament, care face parte

GHEORGHE PREDOIU

de drept din colectivul de conducere al detașamentului, o puteți vedea și în fotografie.

Tovarășa Zahiu este profesoară de matematică la clasele a V—VII-a și conduce de multă vreme activitatea detașamentului în clasa a VI-a. Vorbește domol, cu multă căldură și, cînd îți povestește ceva, ai impresia că și vezi în față cele povestite. Pionierii sînt buni prieteni cu instructoarea lor. Ori de cîte ori au avut vreun necaz, instructoarea i-a ajutat. Și apoi cîte excursii minunate și cîte acțiuni frumoase n-au făcut sub conducerea ei!

Cînd le-am cerut să-și spună părerea despre instructoare, mi-au declarat doar atît: „O iubim foarte mult și nu ne-am despărți de ea în ruptul capului".

După toate acestea i-am fotografiat pe cei trei, adică noul colectiv de conducere al detașamentului, ca să vi-i înfățișăm și vouă. Ne-am gîndit că sînteți curioși să

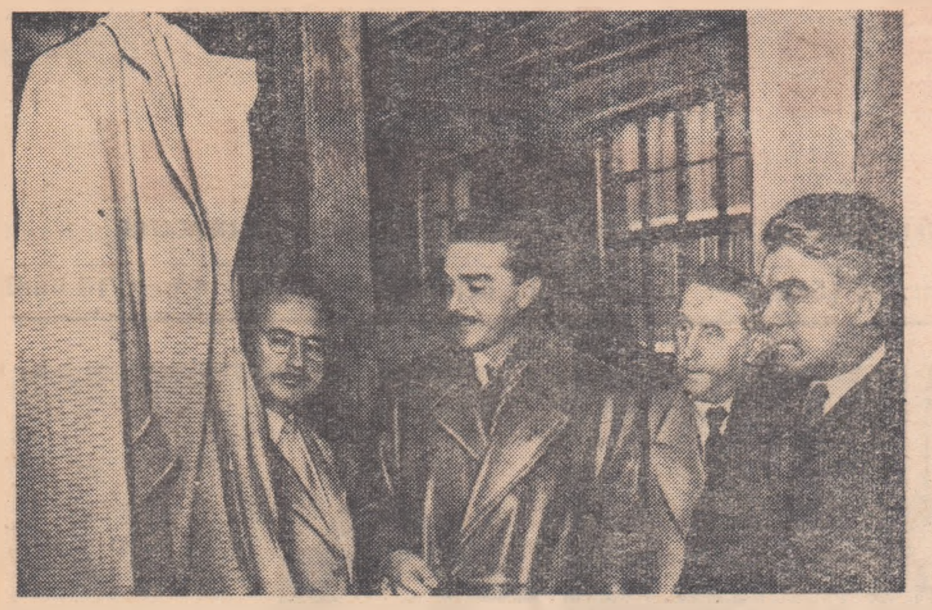

ALEXANDRINA ZAHIU
instructoarea detașamentului

vedeți cum arată și, eventual, să le urați, așa cum le-am urat și noi: „Succes în muncă".

A. WEISS

LUNA MARII PRIETENII

Membrii ai delegației sovietice în vizită la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej"

O amintire scumpă

Ziua aceea de octombrie n-o vor uita curînd școlarii din Balotești. Și nici ochii senini și calzi ai tovarășei Osipova nu-i vor uita...

Baloteștii e o comună nu prea mare, din regiunea București. De aceea, vestea s-a răspîndit ca fulgerul printre copii. Ce emoție, ce zarvă la școală! Și, desigur, cea mai emoționată era Maria Damian dintr-a VII-a, care trebuia să rostească cuvîntul de salut în limba rusă. Și iată că așteptata clipă a sosit. Pe ușă, a intrat zîmbitoare tovarășa Osipova, membră în delegația sovietică ce ne vizitează țara. Florile, strîngerile de mînă... Apoi tovarășa Osipova le-a vorbit copiilor despre elevii Școlii nr. 243 din Moscova, a cărei directoare este de 20 de ani. Și în tot acest timp școlarii din Balotești parcă s-au simțit în mijlocul depărtaților lor prieteni, pionierii din Moscova. S-au despărțit cu regret, dar le-a rămas o amintire scumpă, cu care se mîndresc.

Pentru cei mici, lucruri de iarnă

In întîmpinarea lui 7 Noembrie, sărbătoarea dragă a oamenilor muncii de pretutindeni, muncitorii patriei noastre au pornit întreceri avîntate pentru sporirea producției, pentru economii. Printre ei se află și cei din întreprinderile care produc articole de încălțăminte și îmbrăcăminte pentru copii. Acum, fiind sezonul friguros, ei și-au îndreptat atenția, firește, spre... articole călduroase. Și pînă acum ei au dat multe produse peste plan. Așa, de pildă, 13.000 perechi șoșoni și cismulițe, 72.000 confecții de lînă și bumbac, etc. In ultimul trimestru al acestui an, ei s-au angajat să producă în plus față de aceeași perioadă a anului trecut, cu 232.000 mai multe tricotaje de lînă și bumbac și cu 9.000 mai multe confecții de lînă. Și fără îndoială că, acum, în zilele ce au rămas pînă la Sărbătoarea Marii Revoluții, ei își vor împlini o bună parte din acest angajament.

Vești, vești, vești

- *In peste 500 de cămine culturale din țară au avut loc manifestări artistice închinate prieteniei romîno-sovietice.*
- *Zilele trecute, în sala Asociației Inginerilor și Tehnicienilor, din capitală, s-a ținut o expunere despre avionul sovietic cu reacție TU-104.*
- *In regiunea Craiova, 11 caravane cinematografice prezintă la sate filme artistice și documentare sovietice.*
- *Și muncitorii de la fabrica Sinteza, din Oradea, au pornit întreceri în întîmpinarea lui 7 Noiembrie. Mașinile centrifuge noi, care le-au sosit de curînd din Uniunea Sovietică, îi ajută din plin să dea o producție ridicată în cadrul întrecerii.*
- *Pînă la 7 Noiembrie, tinerii de la uzinele Gh. Dimitrov din Arad s-au angajat să realizeze economii egale cu costul a 3 vagoane G.V.S.*

O lecție de istorie

LA ȘCOALA

Profesoara: *Ionescu Gabriel, ce avem pentru azi la istorie?*

Ionescu Gabriel: *Avem... despre... despre...*

Profesoara: *Impăratul...*

Ionescu Gabriel: *Despre împăratul...*

Profesoara: *Ei hai!...*

Ionescu Gabriel: *Despre împăratul Eihai.*

Profesoara: *Ba despre împăratul Traian, istețule!*

Ionescu Gabriel: *Aveți dreptate! Mda... Impăratul Traian a fost un mare... împărat. El a trăit în vremea lui Decebal. Decebal a fost căpetenia dacilor. Dacii cultivau... vite și creșteau... miere de albine. Și noi avem acasă doi stupi! Odată m-au înțepat albinele. Noroc însă că nu erau muște tse-tse. Acelea trăiesc în Africa. Acolo le-a întîlnit exploratorul Livingstone. Dar și noi am avut exploratori. Pe Emil Racoviță, de pildă! El a călătorit la Pol. Acolo e mai frig decît la noi. Insă și la noi e cîteodată foarte frig. De pildă, acum doi ani, cînd cu viscolul acela... Atunci m-am plimbat cu schiurile pe bulevardul 6 Martie, pe acolo unde-s cinematografele. Mie îmi plac grozav filmele. Vreau să mă fac actor de film ori măcar regizor... Vreau să turnez un film ca „Vagabondul", de pildă. L-ați văzut? Are o muzică grozavă; ascultați: Avara mu...!*

ACASĂ

Mama: *Gabriel, nu ți-e rușine? Ai luat iarăși un 2 la istorie? Ce te-a întrebat, leneșule?*

Gabriel: *Despre împăratul Traian. Am vorbit o jumătate de oră fără întrerupere și cu toate astea mi-a pus nota 2. Asta-i curată persecuție...*

„Dama cu voal"

Naturalistul german Richard Krumbholz cercetează cu multă pasiune viața ciupercilor. El a călătorit mult, mai ales prin pădurile virgine ale ținuturilor tropicale. Odată, pe cînd străbătea desișul pădurilor braziliene, înfruntînd tot felul de primejdii, a fost martorul unui fenomen de o rară frumusețe. Iată ce povestește el:

„Intr-una din zile, pe cînd treceam printr-o pajiște, — pe unde, de altfel, mai trecusem o dată, — era cît pe ce să calc pe un obiect curios, de forma unui ou.

— O fi vreun ou de iguan — uriașa șopîrlă tropicală! gîndii eu, și mă aplecai să-l ridic, ca să-l cercetez mai îndeaproape. Dar minune! Sub ochii mei oul începu să se lățească, să crească, să se înalțe, ca și cum ar fi fost un animal ghemuit, dar care acum se ridică ca s-o ia la fugă. La un moment dat, apăru pe el o crăpătură îngustă, care se întinse cu repeziciune de la un capăt la altul al oului.

M-am speriat și am făcut un pas înapoi. Gînduri de tot felul începură să-mi umble prin cap. „Cine știe? — gîndeam eu — poate că din oul ăsta va ieși chiar acum o pasăre măiastră, de care se vorbește numai în basme?!"

Și oul creștea, creștea. Curînd oul se desfăcu și lăsă să iasă în afară o pălăriuță roșie-portocalie, strălucitoare de parcă ar fi fost dată cu lac. Pălăriuța era așezată pe o tulpiniță atît de albă, încît puteai să juri că-i de zăpadă.

Așadar, oul acela misterios nu era nimic altceva decît o ciupercă! Dar o ciupercă cît se poate de ciudată. Dreaptă ca o lumînare, ciuperca crescuse numai în două ore ceva mai mult de o jumătate de metru.

Mă gîndii s-o rup. Dar, în clipa în care întinsei mîna, un nou miracol m-a uimit. De sub pălărioara portocalie începu să se lase în jos, încet, încet, un voal alb, fin ca o dantelă. Iată că a ajuns aproape de pămînt, înfășurînd piciorul ciupercii ca într-o mantie nespus de gingașă. In aceeași clipă însă, răbufni dinspre ciupercă un miros atît de respingător, încît fui nevoit să mă îndepărtez cît mai repede.

Cînd m-am uitat din nou la ciupercă, nu mi-am putut opri un strigăt de uimire. O lumină vie, de culoarea smaragdului radia de sub pălărioară, iar voalul dădea și el o lumină gingașă, mată. Atrase de această aureolă minunată, cît și de miros, roiuri uriașe de gîngănii, colorate în fel și chip, dădeau tîrcoale miraculoasei ciuperci.

...A doua zi dimineață, am venit din nou în poiană. În locul minunatei ciuperci n-am mai găsit însă decît un ghemotoc de masă cleioasă".

Mai tîrziu, Krumbholz a aflat că băștinașii numesc această ciupercă „dama cu voal alb". Pe seama ei s-au născut tot felul de povești fantastice. Superstițioșii, de pildă, cred că acela care este atras de lumina ei va avea de îndurat o mare nenorocire.

„Dar eu — își încheie savantul german povestirea — nu am regretat niciodată că mi-am petrecut aproape o noapte întreagă în pădure, admirînd acest rar fenomen al naturii."

Fiii Scafandrului

POVESTIRE IN IMAGINI — TEXT: A. WEISS — DESENE: IULIAN-MALIN

CAP. IV. — INTÎMPLAREA LUI DUCU

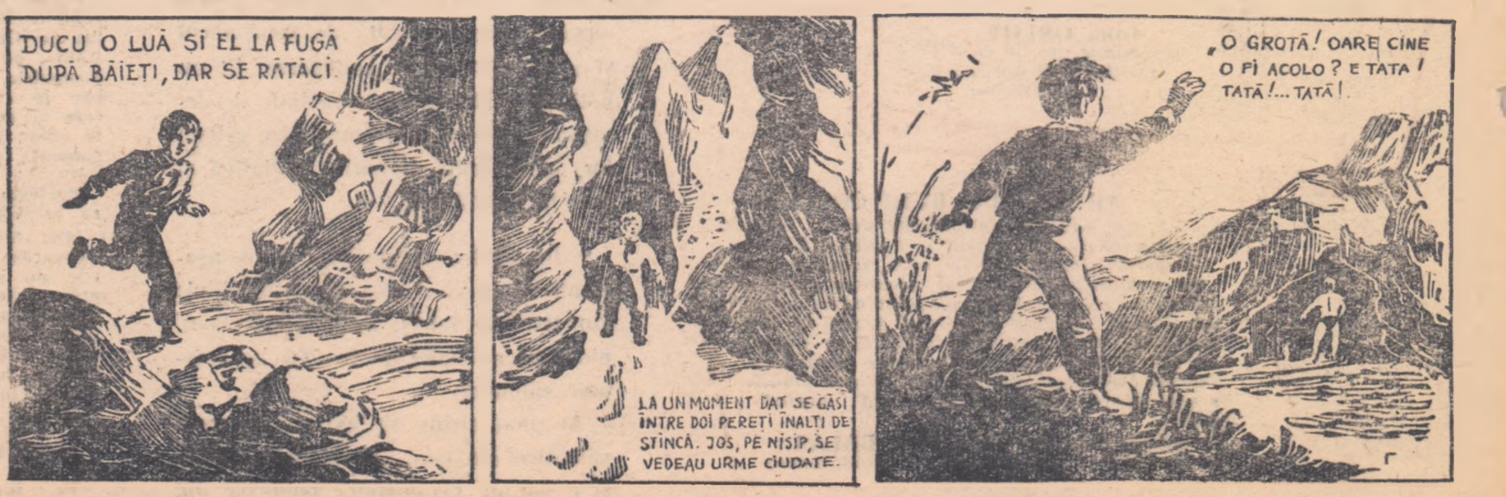
REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

Ion Bogza s-a ținut de cuvînt. Chiar a doua zi dimineața, a coborît în mare, pe locul unde cu o seară înainte se petrecuse catastrofa.

Trec minute de grea încordare. Deodată, din fundul mării, țîșnesc bule de aer, apoi un adevărat jet de apă.

Ce dramă înfiorătoare se petrecuse acolo? Cine ar putea s-o spună?

Echipa de pe șalupa de lansare, a tras sus frînghia și tubul de aer. Scafandrul a dispărut.

Pe scenă, Moş Gerilă a adus un pom mare, mare de tot, cu bomboane şi mai ales cu multe jucării. Copiii, veseli şi nerăbdători, aşteaptă să li se împartă jucăriile. Dar Moş Gerilă e cam pretenţios şi în schimbul darurilor vrea să asculte de la fiecare cîte o poezie.

Iată acum lîngă pom o fetiţă cu păr bălai şi ochi mari, albaştri. Ea spune o poezie, şi-o spune aşa de frumos, încît şi Moş Gerilă se minunează.

— Ei bravo, bravo, fetiţo, spui poezia ca o artistă — o încurajează el.

Domniţa e în clasa a III-a şi nu prea ştie ce înseamnă „artist", dar ştie că-i place foarte mult să spună poezii, îi place să fie pe scenă, s-o privească lumea . . .

...De atunci au trecut doi ani. Domniţa Maraloi e în clasa a V-a B a Şcolii de 7 ani mixtă nr. 3. In aceşti doi ani ea a apărut de multe ori pe scenă, nu numai ca să spună poezii, dar şi cu roluri în diferite piese. Acum, pe scenă se simte tot aşa de bine ca şi în bancă, la şcoală.

— . . . Domniţa, — i-a spus într-o zi tovarăşul Marcu, regizorul de la Clubul S.N.C., — tu ai să joci într-o piesă. O să ai un rol frumos.

— Intr-o piesă? Un rol? — s-a speriat ea.

— Da, da, rolul unei fetiţe care seamănă cu tine.

— Seamănă cu mine? s-a bucurat Domniţa. Atunci am să joc, desigur. In aceeaşi zi Domniţa a şi învăţat rolul pe jumătate. Ivet, din „Oaspetele din faptul

serii", i-a plăcut. Ivet e o fetiţă de 10 ani, şchioapă, care trăieşte cu unchiul său orb şi cu bunicul. Tatăl ei a murit pe front, iar mama s-a prăpădit din cauza supărărilor. De-a lungul piesei, Domniţa trăieşte toate necazurile şi bucuriile lui Ivet. Acesta a fost primul ei rol, dar şi primul mare succes. Marinarii din port, oamenii din Constanţa au aplaudat-o mult pe Domniţa. Iar la concursul echipelor artistice de amatori ea a primit o diplomă pentru interpretare excelentă. A mai jucat apoi în „Sărbătoarea recoltei" şi în „Fetiţa cu chibrituri". Fetiţa cu chibrituri e o fetiţă orfană, fără adăpost, chinuită de ger şi de foame. In mînă are cîteva chibrituri, la a căror flacără galbenă şi neputincioasă încearcă să-şi încălzească mîinile. Nu i-e dat să primească nici măcar fărîmiturile rămase de la masa celor bogaţi. Astfel, părăsită de lume, ea se prăpădeşte. Soarta fetiţei cu chibrituri a impresionat-o mult pe Domniţa. Rolul acesta l-a jucat mut şi nu i-a fost prea uşor să redea prin gesturi tot ce-ar fi putut spune prin vorbe.

Acum Domniţa pregăteşte un nou rol: rolul Marusiei, o fetiţă care pleacă la Moscova, să se facă artistă. (Se pare că acest rol îi place cel mai mult, pentru că e tocmai visul Domniţei). Marusia întîmpină oarecari greutăţi. Ajunsă la directorul unui teatru, acesta n-o prea ia în seamă, Marusia se înfurie şi începe să plîngă.

— Bineînţeles — a adăugat Domniţa — că în momentul acela trebuie să mă gîndesc la ceva dureros, ca să plîng şi eu întocmai ca Marusia.

Domniţa are multă voinţă şi stăruieşte într-un lucru pînă ce reuşeşte. La şcoală învaţă bine, se numără printre fruntaşii clasei. Peste cîţiva ani poate o vom vedea pe Domniţa pe scena unui teatru mare, interpretînd un rol de seamă. Noi îi urăm succes!

Lucreţia RANGA

Din înţelepciunea popoarelor

Proverbe şi zicători iraniene

Socoteşte munca drept odihnă cînd ai în faţă un mare ţel.

Unde nu există pomi fructiferi, şi sfecla poate ţine locul unei portocale!

In casa unei furnici şi o picătură de rouă provoacă inundaţie.

Dacă cu ajutorul strigătelor s-ar putea construi o casă, atunci măgarul ar putea construi o stradă întreagă.

Viteazul se cunoaşte în luptă, înţeleptul la supărare şi prietenul la nevoie.

Ghicitori chinezeşti

Apare pe lume gras,
gras,
Dar, pe zi ce trece, devine
tot mai subţire.
La începutul şi sfîrşitul său
e frig,
Iar la mijloc e cald
(calendarul)

Cînd e curat, stă
acasă,
Cînd e mizgălit, pleacă
la drum.
Ii sînt deschise toate căile
şi drumurile,
Nimeni nu-l aşteaptă să se
întoarcă.
(Plicul cu scrisoarea)

Ii place să se spele şi să se scalde,
Dar din această cauză slăbeşte.
(săpunul)

Proverbe şi zicători japoneze

Este mai bine să vezi o dată, decît să auzi de o sută de ori.

Cîinele flămînd nu se teme de băţ.

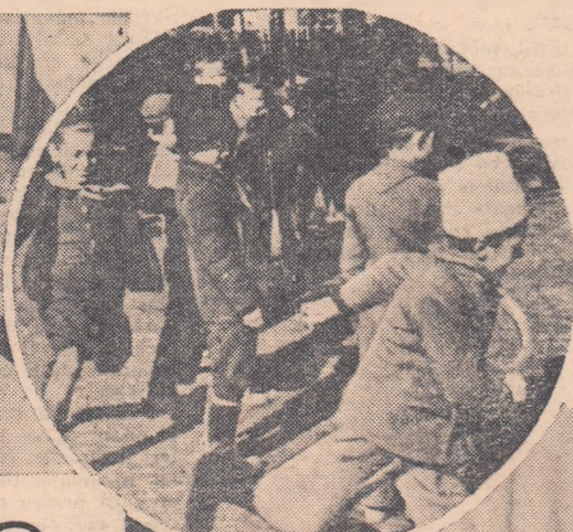
La ceartă nu cîştigă cel care strigă mai tare.

Chiar drumul de o mie de li începe cu un pas.

Pentru proşti nu există leac

Toamna şcolăriţă

Eşti o făptură, toamnă,
Intocmai ca şi noi.
Acum îţi rîd obrajii
Prin galbenele foi,

Şi-apoi începi cu plînsul...
Dar ce-ţi lipseşte acum,
Cînd ai covor de-aramă,
Sub paşii tăi de fum,

Cînd vîntul murg se face,
Te poartă unde vrei,
Şi mustul dulce-n cană
Te-aşteaptă ca să-l bei?

Ori poate mergi la şcoală
Şi tu, micuţa mea,
Şi plîngi cînd profesoara
Iţi dă vreo notă rea.

Dar cum să iei tu cinci-uri
Cînd umbli tot hai-hui,
Şi singura ta grijă-i
In pomi să mi te sui,

Să te vorbeşti cu vîntul
Şi basca să mi-o smulgi,
S-o zvîrli într-o băltoacă
Şi-apoi rîzînd, să fugi?

Elena DRAGOŞ

O ZI OBIŞNUITĂ

Fie ploaie, fie soare îmbietor, orele rezervate pregătirii lecţiilor sînt sfinte pentru şcolăriţa Oprea Elena din cl. a V-a, de la Şcoala de 7 ani din Costeşti, regiunea Ploeşti.

Tocmai de aceea în timpul recreaţiilor, în vreme ce unii şcolari răsfoiesc în grabă cărţile, Elena se joacă veselă în curte. In recreaţie ea se recreează cu adevărat

— O rochie nouă pentru păpuşică? Ei, da, o croim îndată!

Jucării pentru surioara mai mică, ajutor părinţilor la treabă, şi astea fac parte dintr-o zi obişnuită a Elenei Oprea.

(VA URMA)

DE LA O HÎRTIE DE 10 LEI...

de Victor Vîntu

(continuare din nr. 82)

Ingheţata era straşnică şi ne răsplătea toate suferinţele din dimineaţa aceea. Mai cu seamă pe ale mele. Să mă fi văzut acum Sanda ar fi crăpat de necaz!

Mai luăm una? mă iscodi lacom Timofte după ce-şi plimbă linguriţa printre ultimele resturi de îngheţată topită.

— Ne ajung banii? l-am întrebat eu în şoaptă

— E doi lei o porţie, nu vezi ce scrie colo? îmi arătă el un carton atîrnat de perete

— Păi... să mai cerem, dar una de lămîie

Timofte comandă două îngheţate de lămîie. Cofetarul, înveselit, ridică din sprîncene:

— Se vede că aţi fost cuminţi; dacă vă lasă părinţii să mîncaţi de opt lei îngheţată! Hai să vă mai dau şi de doi lei frişca, voinicilor.

Noi am încuviinţat din cap. Să ne dea. Dacă aveam de unde! Putea fi ceva mai plăcut decît s-o ştiu pe Sanda că aşteaptă sacoşa cu ceapă şi roşii, iar eu să mănînc îngheţată de lămîie cu frişcă?

— Măi copii, banii ăştia sînt de la voi? auzirăm deodată, din spate, vocea groasă a cofetarului

Eu unul am simţit că mă-nec cu ultima bucăţică de îngheţată Omul apăru lîngă noi cu hîrtia buclucaşă, străpungîndu-ne cu privirea de sub sprîncenele-i stufoase.

— Parcă-i a noastră, şopti gornistul, neputînd să mintă

— Cum vine asta: parcă? De la voi o am se încruntă cofetarul. Bine mă, băieţaşi, vă dau şi frişca, iar voi vreţi să mă trageţi pe sfoară? Păi credeţi că aşa merge? Hai, scoateţi iute alţi zece lei! tună el. P-ăştia luaţi-i, să nu-i văd! Şi aruncă pe masă hîrtia ruptă

De teamă am băgat banii în buzunar.

Il văzui pe Timofte galben, cu ochii ţintă la mîinile mari, butucănoase, ale cofetarului.

— N-am... n-avem... bîigui gornistul.

— N-aveţi?! ţipă omul N-aveţi şi vă ghiftuiţi? Păi stăm noi altfel de vorbă, se apropie el ameninţător de noi.

In clipa aceea, în care închisesem ochii, pregătit la orice, mi-am amintit de restul care-mi rămăsese de la hîrtia de 25 a Sandei Uraaaa! am izbucnit eu în gînd, amintindu-mi de cei vreo unsprezece lei salvatori din fundul buzunarului.

— Am! Am eu! ţipai repede, căutînd banii I-am scos într-o clipă şi i-am pus în mîna grea a cofetarului care, după privirea ce ne-o aruncase înainte, părea a-şi fi luat „la revedere" de la plată.

— Aşa băiatule, aşa, murmură el îmblînzit

Timofte mă privea ca pe-o ciudăţenie. N-am mai stat mult la gînduri. Am apucat sacoşa şi am ieşit pe uşă fără a mai arunca îndărăt o singură privire. Parcă scăpasem din iad Uff!

— Păi dacă nu-mi plăteau — auzii vocea cofetarului — scoteam eu dintr-înşii şi vanilia şi lămîia!

După o clipă Timofte îşi reveni din spaimă

— Peniţă, eşti cineva! Ne-ai salvat de la moarte! spuse el pe jumătate în glumă, pe jumătate în serios — Dar ce şmecher ai fost! Aveai bani la tine şi tăceai chitic.

— Restul de la piaţă, oftai eu cu ochii la sacoşă Acum ce mă fac? De unde-i pun la loc? Măi, Timofte tu trebuie să m-ajuţi!

Gornistul ridică neputincios din umeri.

— N-am un ban Dacă aveam, crezi că nu i-aş fi plătit cofetarului?

— Cere de acasă de la mătuşa la care stai, îl imboldii eu

— De la mătuşă-mea? Nu mi-ar da o leţcaie pe mînă, măcar de m-ar vedea întins lat, spuse Timofte cu atîta tristeţe, încît am înţeles limpede că din partea lui — nici o nădejde. — Dar de ce nu-i spui Sandei cum stă treaba doar n-o să te sfîşie!?

Am ridicat privirea în sus, iar Timofte, care-i băiat deştept, a înţeles şi n-a mai zis nimic. Uite, gîndeam eu, poate omul să moară fiindcă n-are un biet de zece lei!

Mi-am luat sacoşa şi am pornit amîndoi agale, trişti, către casele noastre

De ce ne-om fi bătut ca nişte smintiţi pentru hîrtia aceea? Ar fi fost şi acum întreagă, iar îngheţată tot am fi mîncat, însă ca nişte oameni cinstiţi, pe banii noştri. Aşa-mi tîram eu paşii spre casă, socotind că numai după o păţanie ca a noastră îţi vin minţile la loc. Acum totul era zadarnic, aveam să încap pe mîna Sandei!

Cînd eram gata să intru pe uşă, plouat şi spăşit, parcă un spiriduş bun mi-a adus aminte că mai am în buzunar cei zece lei rupţi. Mi-am spus: să-i dau, să nu-i dau? Să mai adaug o nouă nenorocire la lanţul celorlalte? Nevoia însă a învins. Am împăturit hoţeşte hîrtia şi am păşit în bucătărie.

— Ai cumpărat de toate? îmi sări în întîmpinare Sanda Roşiile le-ai ales frumoase? Dar cartofii-s mari? îmi împuie ea capul cu tot felul de socoteli de-ale ei. Se vede că-i plăcură tîrguielile mele, fiindcă deşertă liniştită sacoşa, fără să mă certe pentru nimic. — Cît ţi-a rămas rest? mă întrebă ea deodată, în vreme ce spăla roşiile la robinet.

— Unsprezece lei, spusei eu încet, scoţînd din buzunar hîrtia buclucaşă. Ce-o ieşi acum.. îmi spuneam eu, simţind în gît un nod cît o pară.

— Lasă, ţine-i, mi-i dai tu mai tîrziu, mi-o tăie repede Sanda, trebăluînd de zor. Am la treburi, o grămadă! Hai să mă ajuţi la curăţat cartofii.

Pînă să spun ceva, m-am pomenit cu un cuţit în mînă şi cu o cratiţă în faţă. Altădată, i-aş fi arătat eu să mă ia aşa repede. Duminică dimineaţa n-am altceva mai bun de făcut decît să-i curăţ ei cartofii? Acum însă m-am aşezat liniştit pe taburet, gîndin-

du-mă abătut în ce fel o să se isprăvească totul. Dumnezeule, ce-o să iasă cînd o să descopere soră-mea hîrtia de 10 lei ruptă! Cred că aş fi curăţat cartofi pînă a doua zi dimineaţă, numai să mă fi văzut scăpat.

Am terminat repede şi Sanda i-a vărsat într-o cratiţă de pe plită. Mă pregăteam să ies, dar ea mă opri:

— Florică, dă-mi restul de la piaţă!

Ceva rece, ca o şopîrlă, îmi alunecă pe spate. Am scos tremurînd banii. Soră-mea a luat hîrtia, s-a jucat cîteva clipe cu ea, fără s-o despăturească însă, timp în care simţeam că mă trec sudorile.

— Ai vrut să te duci azi dimineaţă la „Contele de Monte Cristo", nu-i aşa? Şi-ai fost furios că nu ţi-am dat bani, nu? Spune drept, Florică, aşa-i că te-ai gîndit că ai o soră rea? Da, da, văd asta în ochii tăi... Ei, uite, ca să nu mai crezi ce-ai crezut, ia ăştia zece lei şi du-te sănătos la film. Ai fost băiat bun, ai făcut piaţa, ai curăţat cartofi... Biletul de cinema costă doi lei jumătate, iar alţi doi lei jumătate îţi dau să-ţi iei o îngheţată Aşa, Florică, să-mi aduci îndărăt numai cinci lei..

Să spun drept, n-am avut niciodată norocul să-mi cadă o cărămidă în cap Cred însă că ceea ce simţi atunci este exact ceea ce am simţit eu ascultînd cuvintele soră-mii. Am rămas năuc, uitîndu-mă la Sanda cu ochii holbaţi. M-am trezit doar în clipa în care am simţit cum îmi pune în mînă buclucaşa, afurisita hîrtie de zece lei.

— Nu-ţi vine să crezi? Chiar atît de rea mă credeai, Florică, se înduioşă Sanda şi mă sărută pe frunte Vezi tu, dacă eşti băiat bun, te poţi înţelege cu mine.

Inmărmurisem.

— Hai, acum du-te, să nu scapi spectacolul de ora unsprezece. Vezi, se uită ea la ceas, e unsprezece fără zece... Dacă dai o fuguţă mai prinzi. Dar să nu întîrzii la masă!

Am ieşit zăpăcit din bucătărie. Orice aş fi făcut aşa dar, hîrtia asta nesuferită de zece lei nu voia să mă părăsească. Se ţinea scai de mine. „Mulţumesc, Sănducule, ce inimă largă ai! Dar de unde să scot eu cei cinci lei pe care trebuie să ţii aduc?".

Descurcă-te, Peniţă!

M-am pomenit rătăcind pe stradă, prin preajma casei, socotind cît adevăr stă în zicala cu lacul şi cu puţul. Nu ştiu cît am tot hoinărit, cînd m-am auzit deodată strigat. Am întors capul. Era Toma care se întorcea acasă. Venea cu haina pe umeri, fluierînd vesel.

— Unde te duci, Florică?

— La cinema, am bombănit eu într-o doară.

— Şi te pomeneşti că n-ai parale... spuse Toma, zîmbind într-un fel anume, ca între băieţi.

— N-am, făcui eu încet, dar simţind cum mi se strecoară în suflet o rază de nădejde. — Mi-ar trebui cinci lei, dacă ai...

Toma mă privi pătrunzător, ca şi cum ar fi vrut să-mi treacă gîndurile printr-o sită.

— Oho, ai ridicat pretenţiile! Altădată-mi cereai numai trei lei. Ei, da, murmură el înveselit, profiţi de ocazie ca să capeţi şi de-o îngheţată. Fie şi cinci lei, numai să nu-ţi strici pofta de mîncare, căci o să te ia Sanda la rost, izbucni el în rîs. Nu ştii tu cum sînt gospodinele? Vai şi-amar să mai laşi ceva în farfurie!

Imi dădu banii, mă lovi uşurel pe umeri şi se îndreptă spre casă. L-am urmărit cu privirea pînă a intrat pe poartă. Pipăiam cei cinci lei şi nu-mi venea să cred că e adevărat. O sută de lei să fi avut în clipa aceea, şi nu m-ar fi bucurat atîta cît mă bucurau aceşti cinci lei care veneau să mă salveze

Pînă pe la ora unu şi un sfert — cînd bănuiam că se termină filmul — am bătut fericit străzile. Noroc că-mi povestise Gavrilaş în amănunţime tot filmul, aşa că eram pregătit pentru orice întrebare. Deşi mărturisesc că, atunci cînd m-am apropiat de casă, mi-a părut rău că nu văzusem „Contele de Monte Cristo"... Oricum însă e atît de plăcut să te simţi curat, să vii la Sanda cu inima întreagă şi să-i pui în mînă cinci lei care nu sînt rupţi, care au şi serie şi tot. Cu asemenea gînduri am intrat în bucătărie, unde soră-mea ridica de pe foc ciorba şi i-am strigat vesel:

— Sănducule, mulţumesc pentru film, iar îngheţata a fost straşnică.

Atunci ea se întoarse spre mine, roşie la faţă.

— D-ăştia îmi eşti, domnule Florică? Miel blînd care suge la două oi? Ştiu tot! Lăcomie întruchipată! Nu ţi-au ajuns cei cinci lei de la mine, i-ai mai cerut şi lui Toma? O singură îngheţată nu ţi-a fost de-ajuns, nu? Sigur că da, dumnealui şi îngheţată, şi cinema, şi limonadă, şi seminţe, şi mai ce? Nesăţiosule?

Parcă s-ar fi opărit, atît era de furioasă soră-mea, în vreme ce mie-mi vuia capul.

— Ei bine, Florică, ţine minte: ai să vii să mai ceri bani şi pentru seria a II-a, la „Monte Cristo"... Măcar să te spînzuri, şi nu-ţi mai dau un ban!

Se vede că mă urmărea răzbunarea hîrtiei de zece lei, căreia îi rupsesem seria în încăierarea cu gornistul.

(Sfîrşit)

Mic dicţionar geografic

Patria „ţărmului bogat"

In ultima sa călătorie spre continentul Lumii Noi, Cristofor Columb a debarcat în anul 1502 pe ţărmul Americii Centrale. Spaniolii au văzut la băştinaşii de aici atîtea podoabe de aur, încît Columb, care visase să descopere pămîntul legendar al lui Ptolomeu — „Chersonesul de aur" — s-a gîndit că în sfîrşit îşi atinsese scopul. In cinstea descoperirii făcute, Columb a numit ţinutul unde a debarcat Costa-Rica, ceea ce în limba spaniolă veche înseamnă „ţărm bogat".

De aici îşi trage numele mica republică Costa-Rica, din America centrală.

Niagara

Niagara este o apă curgătoare din America de nord, care, înainte de a se vărsa în lacul Ontario, formează renumita cascadă ce poartă acelaşi nume. Cuvîntul Niagara este de origine irocheză. In această limbă Nee-ag-garah înseamnă „tunet de torente".

Ţara „Fluviului de aur"

La începutul secolului al XV-lea, mulţi navigatori portughezi s-au îndreptat spre ţărmurile Africii sperînd să descopere misteriosul „fluviu de aur", despre care circulau multe legende în acele timpuri. Dar toţi s-au întors fără nici un rezultat. Mai norocos a fost însă compatriotul lor Bildaia. Navigînd de-a lungul ţărmului apusean al Africii, el a observat la un moment dat gura unui fluviu şi a coborît pe continent. Aici Bildaia a întîlnit băştinaşi, de la care a reuşit să obţină, în schimbul unor mărfuri, un pumn de nisip aurifer. Intorcîndu-se bucuros în patrie, el a anunţat că a descoperit Fluviul de Aur — Rio-de-Oro.

Mai tîrziu însă s-a constatat că n-a fost vorba de un fluviu, ci de un mic golf, în jurul căruia se întindea pustiul Sahara. Cu toate acestea, denumirea Rio-de-Oro s-a păstrat pînă-n zilele noastre, ba chiar s-a extins asupra marelui teritoriu al Saharei apusene, cuprins între poalele munţilor Atlas şi capul Blanc. Rio-de-Oro sau Ţara „Fluviului de Aur" este astăzi o colonie spaniolă, care are o suprafaţă de 269.000 km^2. Populaţia acestei ţări nu trece însă de 70.000 de locuitori. Ea este formată din berberi, care se ocupă, în oaze, cu agricultura, şi din beduiuni — crescători de cămile şi oi.

Stuttgart

Stuttgart este un oraş mare din Germania. Denumirea lui vine de la o crescătorie de cai care a existat într-un trecut îndepărtat pe locul unde s-a ridicat apoi urbea. „Stute" în limba germană înseamnă iapă, iar „garten" — grădină. Deci, în traducere, oraşul „grădina iepelor".

Redacţia şi administraţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii, tel. 7.61.00, 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul Intr. Poligrafică Nr. 2, str. Brezoianu Nr. 23—25.